

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

16. august 2022

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 346 (Alm. del) af 8. juni 2022 stillet efter ønske af Alex Vanopslagh (LA)

Spørgsmål

Vil ministeren levere en faglig vurdering af, hvad den flerårige finanseffekt bør være i en situation, hvor der er et stort positivt beskæftigelses- og outputgab og en høj inflation?

Svar

I en situation med et positivt og voksende beskæftigelses- og outputgab bør finanspolitikken som udgangspunkt strammes målt ved den *ét-årige* finanseffekt. Det bliver finanspolitikken også i 2022.

Når det kommer til den *flerårige* finanseffekt, kan man ikke fagligt meningsfuldt sige, hvad den bør være i en situation, hvor der er et stort positivt beskæftigelses- og outputgab. Det ses lettest med et eksempel:

Hvis outputgabet i år er positivt med fx 3 pct. (ved en given finanspolitik for året), så taler konjunkturbeskyndelser alt andet lige for, at finanspolitikken for året som nævnt bør være stram, målt ved den *ét-årige* finanseffekt. Derimod er det i den henseende principielt underordnet om outputgabet på 3 pct. i år skyldes, at der i de foregående år er gennemført finanspolitiske lempelser, som også har forsinkede virkninger på aktiviteten i år, eller om fx renterne er faldet med virkninger på aktiviteten i år, eller om udlandet har så høj vækst, at aktiviteten i Danmark er øget.

Det er kun årets og de kommende års finanspolitik, man kan ændre på. De foregående års finanspolitik og eftervirkninger heraf ligger fast. Hvis man skal give anbefalinger til finanspolitikken, giver det derfor mening at fokusere på det, der kan ændres – den *ét-årige* finanseffekt. Det er således ikke oplagt at inkludere elementer, som man ikke længere kan ændre på, og som ikke er materielt afgørende for, hvad en eventuel anbefaling til årets finanspolitik bør være, idet et givet outputgab og et givet inflationspres som nævnt kan være opstået på forskellige måder.

Hertil kommer, at en vurdering af, om finanspolitikken bør strammes eller ej, ikke kun afhænger af outputgabets størrelse, men i høj grad også af, om outputgabet er aftagende eller tiltagende i forhold til året før, og hvad de fremadrettede udsigter og usikkerheder er.

På det mere generelle plan er det yderligere relevant at minde om, at finanspolitik ikke kun drejer sig om konjunkturstabilisering. Finanspolitikens overordnede opgaver er i den akademiske litteratur tredelt: samfundsøkonomisk efficiens, fordeling og konjunkturstabilisering, jf. *Finansredegørelse 2014*. Der vil typisk være afvejninger mellem de forskellige hensyn, som gør, at man ikke udelukkende kan lægge vægt på en af de tre opgaver.

Finanspolitik drejer sig således om meget andet og mere end konjunkturstabilisering. Det gælder fx sundhed, social sikring og børnepasning, og det gælder fx hensyn til stabile og forudsigelige rammevilkår for borgere og virksomheder. Det kan have væsentlige omkostninger for efficiens og allokering mv., hvis man løbende og i udstrakt grad skruer op og ned for finanspolitiske håndtag i forsøg på at stabilisere økonomien.

Endelig bemærkes, at der ikke alene ud fra et givet niveau for inflationen kan drages simple konklusioner til finanspolitiske anbefalinger. Den finanspolitiske respons vil blandt andet afhænge af kilden til inflationen, hvorvidt inflationsforventningerne er stabile, hvordan pengepolitikken reagerer, og hvordan lønninger og andre forhold i økonomien udvikler sig.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister